

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

17.03.1981 Tarih ve 2429 Sayılı Bayram ve Genel Tatiller Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur. Gereğinin yapılmasını arz ve talep ederim.

Ayşe ACAR BAŞARAN

Batman Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Türkiye’de ve dünyada toplumsal cinsiyet eşitsizliği üzerinde yükselmiş olan düzenin en çok mağdur ettiği kesim kadınlardır. Kadınların birçok alanda yüzyıllardır vermiş olduğu mücadele, 8 Mart günüyle adeta sembolleşmiş, bu gün kadınların bir araya gelerek haksızlıklara hep bir ağızdan “dur” dediği bir gün olmuştur.

8 Mart 1857’de ABD’de 40 bin civarında tekstil işçisi kadının çalışma saatlerinin azaltılması, eşit işe eşit ücret talepleriyle yaptığı greve yapılan müdahaleler sonucu 129 dokuma işçisi katledilmiştir. Sonrasında on yıla yakın süren ve on binlerce kişinin katıldığı bu grevler sonrasında işçi kadınların eşitlik ve hak talepleri kabul edilmiştir. 8 Mart, 1910 yılında II. Enternasyonal Kadın Konferansı’nda, Clara Zetkin’ in girişimleriyle "II. Enternasyonal’de Kadın Mücadele Günü" olarak resmen kabul edilmiş ve 17 Mart 1970 yılında Birleşmiş Milletler Örgütü 8 Mart’ın “Dünya Kadınlar Günü” olarak kutlanması kararını almıştır.

Türkiye’de de 8 Mart ilk kez 1921 yılında kutlanmıştır. 12 Eylül 1980 askeri darbesiyle yasaklanan kutlamalar 1984 yılında yeniden başlamıştır. 8 Mart, ilerleyen yıllarda daha bilinçli bir sahiplenme sonucu tüm kadın hareketlerinin odak noktası olmuştur.

Türkiye’deki kadınlar toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin yansımalarını en yoğun hissettiği bazı alanlar şunlardır:

- Türkiye’de iş yasasına göre haftalık çalışma süresi 45 saattir. Kadınların ev içi mesaisinin uzunluğuyla kıyasladığımızda ne kadar büyük bir karşılıksız emek harcadığı

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırsat EőitliĐi	
Esas Komisyon	İçişleri	
Tarih:	08 Mart 2023	Esas No: 2/4991

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
08 Mart 2023
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
08 Mart 2023
No: 118 2048

görülmektedir. Türkiye’de bir araştırmaya göre ev kadınlarının yaklaşık 69,2’si ev işlerini bir yardımcı olmadan tek başına yapmaktadır.

- Türkiye’de 1 milyondan fazla kadın işçi sigortasız çalıştırılmaktadır. Kendi hesabına çalışan kadınlarda (esnaf, çiftçi vb.) sigortasız çalışma oranı yüzde 83; aileye ait tarlada ya da işyerinde çalışan ancak bu çalışması karşılığında ücret almayan ücretsiz aile işçisi kadınlarda ise kayıt dışı oranı ise yüzde 93’ü bulmaktadır. Sonuçta kadınların yüzde 44’ü sigortasız çalışmakta ve sigorta primleri ödenmemektedir. Dolayısıyla bu durum söz konusu kadınlar için emekliliği zorlaştırmaktadır.
- Türkiye’de kadına şiddet özellikle son zamanlarda oldukça artmaktadır. İstanbul Sözleşmesi’nin de tartışmaya açılmasıyla faillerin cesaret bulduğu şiddet konusu da bu durumu beslemektedir. Kadına yönelik ve aile içi şiddetle mücadele amacıyla hazırlanan İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Yasa’nın uygulanmaması ve bu düzenlemelerin tartışmaya açılmasıyla kadınların hayatını riske atmaktadır. Türkiye’nin taraf olduğu İstanbul Sözleşmesi, şiddet eylemlerinin önlenmesini, soruşturulmasını, cezalandırılmasını ve tazmin edilmesini sağlamak üzere gerekli hukuki veya diğer tedbirleri almayı yükümlü kılmaktadır.

Bu ve benzeri birçok hayati sorunla yüz yüze olan kadınlar için, yıllardır süren mücadelelerine saygı ve destek anlamında 8 Mart’ın resmi tatil ilan edilmesine dair yapılacak bir düzenleme çok önemli bir kazanım olacaktır.

17.03.1981 TARİH VE 2429 SAYILI ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER

HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 17/03/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında “ve 1 Mayıs günü” ibaresindeki ve bağlacı kaldırılarak “1 Mayıs günü” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 8 Mart günü” ibaresi eklenmiş, birinci fıkranın (C) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (D) bendinde yer alan “ve 1 Mayıs günü” ibaresindeki ve bağlacı kaldırılarak “1 Mayıs günü” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 8 Mart günü” ibaresi eklenmiştir. “C) (Değişik: 22/4/2009 - 5892/1 md.) 1 Ocak günü yılbaşı tatili, 1 Mayıs günü Emek ve Dayanışma Günü tatili ve 8 Mart Kadınların Uluslararası Birlik,Mücadele Ve Dayanışma Günü tatilidir.”

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanunu Cumhurbaşkanlığı tarafından yürütülür.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile 8 Mart Kadınların Uluslararası Birlik, Mücadele Ve Dayanışma Gününün resmi tatil olarak belirlenmesi öngörülmüştür.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.